

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelma 2024, kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuudet, ISAVI/8979/2024

Hyvinvointilautakunta 10.10.2024 § 92

297/12.07.00.01/2024

Aluehallintovirastojen valtakunnallisen valvontaohjelman vuoden 2024 valvonta kohdistuu kunnallisten päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön kelpoisuuksiin. Aluehallintovirastot lähettivät Webropol-kyselyn Manner-Suomen kaikkiin kuntiin ja pyysivät kuntia vastaamaan siihen 26.4.2024 mennessä 15.3.2024 tilanteen mukaisesti.

Keväällä 2024 annetun selvityksen perusteella Aluehallintovirasto on päättänyt, että valvonnan kohteeksi otettiin kyselyn pohjalta kunnat, joissa ei-kelpoisten osuus koko henkilöstöstä on 25 % tai enemmän ja/tai ei-kelpoisten osuus opettajista on 30 % tai enemmän.

Liperin kunnassa 15.3.2024 ei-kelpoisten osuus koko varhaiskasvatuksen henkilöstöstä oli 37,14 % ja ei-kelpoisten osuus opettajista oli 36,11 %. Asiaa käsitellään Liperin kunnan osalta varhaiskasvatuksen valvonta-asiana. Valvonnassa varhaiskasvatuksen henkilökunnan kelpoisuuksia tarkastellaan päiväkotitasolla.

Aluehallintovirasto pyytää Liperin kuntaa toimittamaan varhaiskasvatuksen valvonta-asiassa tiedot kunnan kaikkien päiväkotien henkilökunnasta 2.9.2024 tilanteen mukaisesti viimeistään 7.10.2024. Selvitys lähetetty aluehallintovirastolle 4.10.2024.

Liperissä on kiinnitetty erityistä huomiota rekrytoinneissa kelpoisuuksiin ja osaamisen vahvistamiseen kevään 2024 aikana. Edeltävinä vuosina on ollut haasteita kelpoisten opettajien rekrytoinneissa. Opettajan sijaiseksi on usein palkattu ei kelpoinen opettaja, joka usein on ollut oman kunnan vakituinen lastenhoitaja. Tässä tilanteessa molempien ammattiryhmien kelpoisuusprosentit ovat laskeneet, sillä lastenhoitajien tehtävään on jouduttu palkkaamaan myös kelpoisuutta vailla oleva työntekijä.

Kesällä 2024 Liperin varhaiskasvatuksessa vakinaistettiin useita kelpoisia varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Elokuusta 2024 alkaen uudistettiin päiväkotien ryhmärakenteita muuttamalla ns. kahden kasvattajan sisarusryhmiä kolmen kasvattajan ryhmiksi. Normaalikokoisessa 21 lapsen päiväkotiryhmässä tarvitaan varhaiskasvatuslain (540/1918 35§) mukaan vähintään yksi kelpoisuuden omaava varhaiskasvatuksen opettaja. Ryhmäkoon muutokset vähentävät siis tarvittavien varhaiskasvatuksen opettajien määrää.

Kunnassa on tunnustettu, että kelpoisten opettajien rekrytoinnin haasteisiin on osittain vaikuttanut sisarusryhmärakenteisiin liittyvät haasteet pedagogiikan toteuttamisessa sekä kasvattajille kuuluvat astiahuoltoon liittyvät työtehtävät, jotka eivät normaalisti kuulu kasvatushenkilöstön työtehtäviin. Yhteisiä käytänteitä pyritään edelleen parantamaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman tuella. Päiväkodin johtajien pedagogista osaamista on vahvistettu ja yhteistyötä on kehitetty myös ruokapalvelujen kanssa. Näillä toimenpiteillä olemme saaneet vahvistettua varhaiskasvatuksen laatua sekä samalla olemme saaneet kuntaan lisää kelpoisia varhaiskasvatuksen työntekijöitä. Tavoitteenamme on lisätä yliopistokoulutuksen saaneiden opettajien määrää jatkossa.

Varhaiskasvatuspalveluissa on lähdetty uudistamaan varhaiskasvatusryhmien henkilöstörakennetta. Jatkossa pyritään siihen, että päiväkotiryhmässä työskentelee yksi varhaiskasvatuksen opettaja, yksi varhaiskasvatuksen sosionomi sekä yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Tässä yhteydessä lastenhoitajan vakansseja muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomien vakansseiksi sitä mukaa, kun työnantajan kouluttamat varhaiskasvatuksen lastenhoitajat valmistuvat ko. tehtäviin. Poikkeuksena vuoropäiväkoti, jossa ympärivuorokautisen hoidon erityispiirteiden vuoksi oli perusteltua ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomien tehtävät jo aiemmin.

Alla olevassa taulukossa näkyy muutos ei-kelpoisen henkilöstön määrässä.

Tarkastelupäivä	Ei-kelpoisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä	Ei-kelpoisten opettajien osuus opettajista
15.3.2024	37,14 %	36,11 %
2.9.2024	19,55 %	33,28 %

Valmistelija	Varhaiskasvatuksen johtaja Korhonen Tiina
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen aluehallintovirastolle annetun selvityksen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuudesta 2.9.2024 tilanteen mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Toimeenpano Tiedoksi	varhaiskasvatus henkilöstöhallinto

Lisätietoja

Varhaiskasvatusjohtaja 040 766 0940